

KURJER LITIEWSKI

w WILNIE dnia 23 Lutego. V. S. ROKU 1807

S. PETERSBURG VS. d. 12 lutego. Fligel Adjutant Stawicki otrzymał rangę Półkownika. Hollenderskiej służby kapitan Halfis przyjęty do Rosyjskiej w lebkiryssyjskim pólku. Rys i Gubernator wojenny G. infanteryi Graf Buxhewden od obowiązków uwolniony odbierać będzie gażę i pieniądze stołowe. Z Kandydatów podanych od Synodu, J. J. Mość na stopień Archireia w Djecezyi Astrachańskiej wyniósł Sylwestra Biskupa Pułtawskiego, którego następcą będzie Biskup Czyhiriński; obydwom dano po tysiącu rubli na drogę i oporządzenie domu. Kiiowskiej Metropolii Wikarym został Archimandryta Kiiowo Nikolaiewski Jrerensz.

W reskrypcie danym d. 18 stycznia Aktualnemu tajnemu Konsyliarzowi X. Alexandrowi Kurakinowi jest wyrażono; że Imperator Jmć roztrząsnawszy urządzenia przez niego uczynione, ażeby podani dobr. dziedzicznych Nadzieńdyńskich po śmierci Xiążęcia zostali wolnemi rolnikami, z obowiązkiem wnoszenia przez lat 40 podatku dzisiejszego na utrzymanie pobożnych funduszków, i drugie warunki w proźbie do tronu podanej wyrażone Monarcha wysoce pochwała i potwierdza.

D. 31 stycznia nakazana u dworu żaloba 2 tygodniowa po zejściu paującego Xiążęcia Brunswickiego Wolfembittel Karola, i druga tej równa po śmierci Arcy Xiążęcia Austriackiego Ferdynanda.

Nowy etat komory celney w mieście Baku potwierdzając. J. J. Mość rozkazał; ażeby od samych tylko towarów, które z cudzych portów Caspijskiego morza i miast zagranicznych przychodzą, cło odbierano; według taxy wydanej dla Astrachanu r. 1754 i późniejszych ukazów; towary od których cło zapłacone na drugiej komorze Rosyjskiej, w Baku nie płacą za pokazaniem świadectwa, że towar idzie z Rosyi. Kupiec posyłający towar przez Baku do Rosyi może tam cło zapłacić, albo w drugim porcie np. w Astrachanie. Towary z Baku idące do Astrachanu mają być oczyszczane na kwarantannie Sedlistrowskiej.

Kiiowskiego sądu głównego w 2 departamencie Prezydentem został Lowczy Halicki Józef Berezowski.

Minister handlowy Graf Rumiańcow przełożył Senatowi, że kupcy 2 i 3 gildy, żeby używać mogli swobod w handlu pozwolonych manifestem d. 1 stycznia, powinni będą przejść do 1 gildy. Senat postanowił. Ponieważ manifest J. J. Mości d. 1 stycznia r. 1807 nadający kupcom Rosyjskim swobody nowe, dystynkcyje, przywileje, i sposoby rozkrzewienia przemysłu handlowego, wydany jest po nplynionym terminie od prawa przepisany do zapisywania się w gildy i oświadczenia Kapitałów; rząd

zaś przystępnie do uskutecznienia manifestu od d. publikacyi onego, a kupcy 2 i 3 gildy dla wygod handlowych powinni będą przechodzić do 1 gildy; równym sposobem szlachta Rosyjska w służbie nie będąca zechce wpisywać się w gildy, i cudzoziemcy przyjąć nowe prawa handlowe podług rozdzielenia ich na 2 części, w przeciągu terazniejszego roku, nie czekając terminu naznaczonego, o którego zachowaniu ponieważ nic nie wspomniano w manifestie przeto Departament i Senat zgodnie z przełożeniem handlowego Ministra stanowi. 1. Kupcom Rosyjskim 2 i 3 gildy pozwala się w przeciągu roku 1807 wpisywać się według ich żądania do wyższej gildy, wnosząc pieniądze procentowe od kapitałów, i dodając do tych które już zapłacili na rok terazniejszy, co jeszcze nie dostaie do opłaty zwyczajnej w 1 gildzie. 2. Szlachcie Rosyjskiej która nie jest w służbie, także pozwala się kto z nich zechce w terazniejszym roku, nie czekając terminu mieyską ustawą naznaczonego, zapisywać się do 1 i 2 gildy. Przejście zaś z wyższej gildy do niższej, według handlowych okoliczności każdego, zostawie się na dawnej osnowie w przeciągu iednego tylko miesiąca grudnia po upłynieniu terazniejszego roku ten dawny termin miesięczny do obławienia kapitałów i płacenia procentów zachować mogą wszyscy powszechnie wchodzący do gildy. 3. Cudzoziemcom według wspomnianego wyżej manifestu mającym prawo zapisywać się po miastach w goscie czyli kupców przejeżdżających, pozwala się to czynić w każdym czasie każdego roku.

KROLEWIE C d. 1 lutego. Król Jmć raczy wynieść GM. Zastrow na stopień aktualnego tajnego stanu i gabinetowego Ministra, poruczając onemu departament zagranicznych interesów.

Twierdza Ciudziadz opasana była 5 lub 6 t Hesse Darmstadtzkiej piechoty, z małym wydziałem artylleryi. Powiadają ieńce, że ten korpus czekał w posiłku nadchodzącej kolumny pierwszej woysk Saskich, która się składa z 5 t. ludu. Al ens eben Rotmistrz pólku kiryssyerów Holzenborna, i Romberg porucznik gwardyi Pruskiej odebrał rozkaz ścigać nieprzyaciół, iak tylko oddalą się od pomienionej twierdzy; obydwu nie mieli nad 100 Pruskich żołnierzy, Kozaków 40. Romberg w nocy z d. 28 na 29 stycznia spotkawszy na drodze podjazd Darmstadtzki, atakuie, wielu trupem kładzie, w niewołę bierze Officyera z 22 żołnierzami. Te goż dnia ieszcze Prussacy zajmują Niederung Marienwerdski. Przy dobyciu Mewe dystyngwował się między innemi walecznością służący w gwardyi Wiesiołowski; ten z 5 Kozakami wpadł do miasta osadzonego dywizją woysk buntowniczych, a zrąbawszy niemalą liczbę poymał Kommissarza z 5 rokoszanami, nadto ieszcze dostały mu się w zdobyczu

zebrane w znaczney ilości żywność i furazę.

Z miasta i twierdzy Gdańskiej byli wysłani w pole Półkownik regimentu dragonii Królowey Scheffer, Podpółkownik komendant batalionu fizyliarów Chapuir, na czele 250 jazdy, 300 piechoty w górę Wisły dla poskromienia buntowników. Porucznik Schirstedt dywizją poprzedzając z 60 żołnierzami konnemi, 30 fizyliarów, d. 27 stycznia w Stargard znalazł 150 buntowników, 30 bierze w niewolę z końmi, 2 armatami małemi, i wiele broni. Sam chociaż po zwycięstwie nie mieszkając ustąpił ku Dirschau, iednakże buntownicy w liczbie 300, doguawszy Prusaków, poymali Porucznika Russe z 50 fizyliarami, kilku huzarów, i całą zdobycz odiełi. Lecz nie, długo cieszył się nieprzyjaciel z odniesioney korzyści. W teyże chwili nad nadzieię prędey pospieszył z dywizją Półkownik Scheffer, uderzył na buntowników pod Dirschau, 100 ludzi zabił, w niewolę zabrał Półkownika Omińskiego z 83 żołnierzami, oswobodził Porucznika Russe i wszystkich przy nim ienców, zdobył armaty, 1100 talarów, mnóstwo broni, drugich sprzętów. Z Pruskiej strony raniono Officyera i 15 żołnierzy, 3 zabito.

Dowiedzieliśmy się z największem zadumieniem, że Francuzi nie tak postępują z Pruskiemi iencami, iakby należało spodziewać się od tego narodu, który chce mieć wysokie miejsce w liczbie oświeconych. Z naszej strony dla pomszczenia się krzywd i zniewagi wyrządzoney współbraciom, użyjemy sposobu zgodzającego się z obyczajem naszym; i wszystkim Francuzom których los wojenny w moc nam poda, ukażemy, iak żołnierz żołnierza przeciwney strony poymanego winien poważać, ulgę przynosząc w nieszczęściu, według praw ludzkości.

Ciężka artyllerya Francuzka z Warszawy iest wyprowadzona pod pozorem, iż nieprzyjaciel chce ją przeprowadzić w Toruniu na brzeg prawy Wisły. Na tey rzece d. 28 stycznia lod był po wielu miejscach; w Mewe i Neuburgu konie z ciężarem prowadzą, w Culm ludzie tylko piesi mogą przechodzić. Toruń dość mocno iest utwierdzony; w Wikkerberg 8 redut założono, przed mostem dwa szance; ten lodem zerwany, później iak donoszą naprawiony został.

Według wielu z sobą zgodnych wiadomości ostatnie dzisiejszym armii nieprzyjacielskiej, nieukontentowanie między Francuzami przyszło do najwyższego stopnia. Długo trwające wojny, których końca w prędkim czasie spodziewać się nie podobno, zrodziły w nich wstręt niemały. Sami namet Officyerowie Francuzcy oświadczają głośno niechęć, przeto że zawsze ludzą ich obietnicami pokoju. Tych którzy się dostali nam w niewolę, pisma prawie wszystkie skarg i narzekania pełne. Opowiadają stan swój nieszczęśliwy, i mówią że przez lat 15 oddaleni są od oyczyzny i przyjaciół, wiek pędzą wśród obcych narodów, którym ich obecność sprawnie nieukontentowanie wielkie. Część znaczna prostych żołnierzy pragnie widzieć koniec wojny w tey krainie, gdzie im dane się mizerny pokarm, wino i pieniądze bardzo rzadko. Dla tey przyczyny żołnierze już zaczynają uciekać z armii, a według rozumienia wielu Francuzkich Officyerów, dezercya w czasie krótkim przydzie do wysokiego stopnia.

WILNO d. 23 lutego. Kopia Instrukcyi da-

ney od Najjaśniejszego Monarchy Imperatora, JW. Taynemu Sowietnikowi Senatorowi i Kawalerowi Alexieiwowi. Doszła do mnie wiadomości o powszechnym niedostatku żywności w obu Guberniach Litewskich, tudzież o wycięczeniu obywateli różnemi powinnościami wskazały potrzebę zwrócić szczególną uwagę na stan niniejszy rzeczonych krain.

Stykanie się iego z miejscem trwającej teraz wojny, poruszenie licznych wojsk, przewożenie prowiantu i innych potrzeb, szczupłe nader urodzaje chleba przez dwa ostatnie lata tam wydarzone, słaby zasilek z Włociańskich magazynów, remanentem i pożyczką umniejszonych, pożyczka nakoniec ostatnich tychże magazynów dla przekarmienia armii; wszystko zaś to zbiegiem nie zbyt okoliczności na ieden czas zebrane, obciążając obywateli, mogą nie tylko im zagrażać na czas przyszły wypadkiem, ale też stać się ważnym zatrudnieniem do opatrzenia się w żywność, i posyłania oney do armii.

Niema wątpliwości, że zwierzchność miejscowostosownie do uczynionych iey przepisów, tudzież wiadoma gorliwość i rozważa Generała Rzymskiego orsakowa niezapomni iąc się wszystkich będących w iego mocy środków do ulżenia kraiewi rządowi onego poruczonemu; lecz gdy środki te wymagają ogólney iednostajney i odpowiedney sobie zgodności, nie tylko w Litewskich, lecz i w przyległych im Guberniach Mińskiej i Wołyńskiej i gdy dzieło to i potrzebne w nim znoszenia się z rodzajem swego tak są obszerne, że drogą zwyczajną miejscowego Rządu z należnym pośpiechem odbyte być nie mogą; przeto uznałem być rzeczą potrzebną poruczyć WM. Panu szczególnie ten przedmiot w przekonaniu, że WMPan wypełnisz to poruczenie w całej swej rozciągłości, z tą samą gorliwością, rozważą, i czynnym postępowaniem, iakich ja z ukontowaniem widziałem zawsze na nim dowody.

Główny cel posłania WMPana iest ten, ażebyś doskonale poznał stan terazniejszy Guberniów Mińskiej, Wołyńskiej i szczególnie dwóch Litewskich, co się tycze ich produktów stanowiących żywność; wyszukać dogodniejsze sposoby dla odwrócenia niedostatku, ulżyć i pośpieszyć dostawienie chleba dla Armii przez lepsze drog i traktow rozporządzenie, i nakoniec obrac i przedstawić środki służące ogólnie do ulżenia napotym rzeczonym Guberniom. W tych zaś wszystkich zamierzeniach ja rozumiem być potrzebnym, przepisać tu do wypełnienia iego punkta następujące.

1mo. Przybywszy do Gubernii Litewskich, będzie pierwszym staraniem WMPana poznać doskonale stan ich terazniejszy względem żywności; i tym końcem zniesiesz się WMPan natychmiast z Naczelnikami Gubernii i Marszałkami Szlacheckimi. Z konfrontacyi wiadomości, które od nich będą dostawione, poznasz WMPan w szczególe, iakie są ich sposoby żywienia się do czasu następnego żniwa i zasiewu pola. Dla ogólnego zaś skonfrontowania zażadasz WMPan takichże samych wiadomości z Mińskiej i Wołyńskiej Guberniów.

4. objaśnienia wskażą one WMP. bliżej i rzeczywiście.

3to. W wyrachowaniu sposobów do dawania pomocy, oddzielać należy Włościan skarbowych od obywatelskich. Obywatele podług prawa i rodzaju zasad, na których osnowane jest ich władanie włościanami, sami są obowiązani dbać i starać się o wyżywienie onych, a zatym wątpić nie można, że większa część obywateli przedsięwziąć musiała potrzebne do tego środki; lecz gdy być może, że w niektórych majątkach obywatelskich, albo z przyczyny nienaydowania się samych właścicieli, albo też z własnej ich nieczułości może dać się uczuć niedostatek; przeto należy wynaleść pewne sposoby; ażeby zawczasu zapewnić przekarmienie tych włościan i zapobiedz upuszczeniu Rządców, lub też niedbalstwu samychże Dziedziców.

4to. Co się tycze włościan skarbowych pod różnemi nazwiskami w tych Guberniach znajdujących się, wyżywienie ich tym więcej zajmować powinno WM Pana uwagę, im bardziej w same ich sposoby do tego są nie odpowiadającymi.

5to. Po opatrzeniu obywateli w żywność, sposob dostawowania do Armii różnych transportów, jest to okoliczność, która naywięcej wymaga uważania; czyni się to zwyczajnie rozkładem na włościańskie konie; lecz iak miarkować można z dochodzących tu wiadomości, powinność ta niezmiernie wycięcza mieszkańców; przyczynę temu naywiększą naznaczyć można, że rozkład podwod o jedne zawsze opiera się punkta, że podwożenie transportów na dalekie bardzo podziela się dystancje, od czego uprzęż słabieje, a ludzie na długi czas od robot swoich oddalać się muszą. Niema więc wątpliwosci, że w terażniejszym położeniu obywateli rozkładki tym sposobem nie tylko są bardzo uciążliwe, ruinują gospodarstwo, wyniszczą bydło, grozić mogą następnym upadkiem; ale też bardzo zatrudniają transport rozmaitych do Armii potrzeb. Widoczną zatym jest rzeczą, iak nieodbitą powinność tę na lepszych osnować prawidłach, i iak wielce potrzebną rzecz, prędkie przedsięwziąć środki dla przecięcia złego od terażniejszego oney rozporządzenia, mogącego nastąpić. Środki zaś te zawierają się w Artykułach pomizszych.

6to. Należy naprzód rozważyć położenie dróg, któremi do Armii idą transporta, i zapewnić się, czyli aktualnie przechodzą one jednymi bez odmiany miejscami.

7mo. Rozpatrzywszy położenie exystujących teraz dla transportów do Armii traktów, przystąpisz WMPan nie zwłócznie do doskonalszego onych urządzenia. Prawidło, którego w tym trzymać się potrzeba, zależy na tym, ażeby efekta dla Armii przeznaczone szły, ile bydź może, nayprędzej i z naymniejszym dla Obywateli uciążeniem, a iako oczekiwanie i oddalenie się od Domów, osobliwie w czasach roboczych stanowi w tym względzie naywiększy ciężar, tak też dla zapobieżenia temu należy do głównych dróg przyłączyć po kilka pobocznych, ażeby tym sposobem w iednym czasie można było po kilka odprawić transportów. Poboczne te drogi chociażby nieco i oddalone były, lecz wygody od tego są bardzo widoczne, gdyż i do Armii w ieden czas większą liczbę transportów można będzie odprawić, i włościanie na krótszy czas od domow oddalać się będą. Ten rozdział traktow odnosić się powinien do wszystkich generalnie transportów dla Armii, to jest Prowiantaich komissoriatskich i artylleryjskich.

8vo. Tym sposobem naznaczywszy drogi, należy także ustanowić na nich stacye w odległości od 30 do 40 wiorst iedna od drugiey, i do kaźdey stacyi przypisać bliższe poboczne wsie dla stawienia tam podwod starając się, jeżeli tylko można będzie, ażeby pewna część gotowych podwod zostawała we wsiach, dla odbywania własnych ich robot.

9no. Wiadomo że za dostawkę do Armii płaci się teraz po 3 kopieyki na wiorstę. Tę opłatę jeżeli znajdziesz WMPan nie odpowiadającą, od niego założyć będzie podwyższyć oną do 4 kopieyek. To zaś osobliwie rozumieć się powinno o miejscach bliżej granicy położonych.

10mo. Używszy tym sposobem lepsze rozporządzenie w przewożeniu transportów dla dostrzegania, ażeby ono wszędy ściśle by o zachowywane, pozostać do uwagi WM ana za zniesieniem się z Guberniową zwierzchnością i Marszałkami, uznaczyć w tych Powiatach, gdzie tego będzie potrzeba, z dystynkcyą równą Assesorom Sądu Niższego osobnych ze Szlachty dozorców, których powinnością będzie mieć dozór, i odpowiadać za rozporządzenie podwod, dostrzegać oraz, ażeby położona dla włościan zapłata nie chybiała im dochodziła. Przez to atoli nie odmienia się bynajmniej dozór, iaki ze strony prowiantaickiey, komissoryatskiey i artylleryjskiey zwierzchności być powinien około tychże transportów. Nadto z powodu doszłych tu wiadomości, że Officyerowie i inni urzędnicy znajdujący się przy różnych transportach częstokroć dopuszczali się różnych extorsyi krzywdy, i ucisków domierzać włościanom i podwodnikom, a tym samym konieczny i nieodbity ciężar dosyć ich ugniatający nadużyciami ieszcze pomnożyli, lubo dane są wojennym naczelnikom surowe do ukrócenia tego rozkazy, wszelako w tym wszystkim, co tylko doydzie do wiadomości iego, nie zaniedbasz WMPan znieść się ze zwierzchnością, do której należą ci ludzie, i żądać ażeby ukrzywdzeni nadgrode, a wiinni karę należną odebrali, donosząc przy tym i mnie w tymże czasie, iżby przedstawieniom WMPana dać ruch i należyłą wagę.

11mo. Dla wykonania tych wszystkich zamiarów znieśiesz się WMPan nie zwłócznie z Generałem Prowiant-maystrem Generałem Kryks komissarzem, i z główną miejscową komeudą artylleryczną, którzy teraz zarówno z tym odbiorą rozkaz pomagać WM Panu i widoki swoje stosować do widoków WMPana w tym wszystkim, co tylko sציagać się może do łatwiejszego ruchu transportów w rzeczonych Guberniach.

12mo. Na teyże osnowie nie zapomnisz WMPan znieść się także z General-prowiantmaystrem i z nim ułożyć, w któreyby z tych czterech Gubernii wygodniey, i miejscowym zapasom odpowiedniey chleb dla woyska zakupować można było.

13to. Na osnowie tych głównych prawideł zapewniwszy ile być może wyżywienie włościan, i zrobiwszy lepsze urządzenie w dostawowaniu transportów dla Armii, przystąpisz WMPan do roztrząśnienia, iaką w dzisiejszych okolicznościach można będzie obywatelom zrobić ulgę w podatkach. Wiadomo, że podatki w tych Guberniach nie są iednostajne, ciężary leżące na włościanach nie równe, a zatym iedna Gubernia przed drugą, a być może i ieden Powiat względem drugiego, więcej ma Prawa do ulżenia; potrzeba więc rozpatrzeć, gdzie i iak wiele ulg można będzie podatkow. Zdanie WMPana w tey mie-

rze masz mnie na dalszą uwagę przedstawić.

14to. Na domiesienie Generała Rymskoy Korsakowa i Gubernskiej zwierzchności, zakazano już w obu Guberniach Litewskich palenie wótek przez ciąg 6 miesięcy. Jeżeli z uwagi na miejscu znajdziesz WMPan potrzebny tenże sam zakaz rozciągnąć na Guberni Mińską dać WMPanu władzę przywieść to do skutku, nie szukając na to innego zezwolenia, a tylko donieść mnie o wykonaniu.

15to. Za rozkazem Generała Feld-Marzałka Hrabiego Kamińskiego w czasie Naczelnictwa Jego nad Armią uformowany został zapas dla wojska z części włościańskich magazynów. Uznawszy za rzecz słuszną i nieodbitą potrzebną, ażeby to było powrócone; lecz nie wiedząc ani o wielości onych, ani o miejscach z których by y pozyczane; poruczam WMPanu, ażebyś za przyjazdem swoim zebrał wiadomości, z kąd i w jakiej wielości brane by o zboże z włościańskich magazynów, i takowe wiadomości przedstawił mnie wraz z opinią swoją, iak się urządzić należy z oddaniem onego na powrót. W tym ostatnim względzie nie zapomnisz WMPan rozważyć imo, czyli wygodniey jest zakupić to zboże na miejscu, czyliż w Guberniach pogranicznych? zdo iaka na to potrzebna być może summa, i gto, iakiego w zakupieniu tego chleba użyć wygodniey będzie sposobu, to jest przez postawkę za umową, lub też przez kommissyę?

16to. Główne przedmioty posłania WM. Pana zawierają się najprzód miejsce, na które zwrócisz WM. Pan uwagę, jest Grodno. Jadąc ztąd przez Wilno zkomunikujesz się WM. Pan z Generałem Korsakowem, i z nim iak głównym Naczelnikiem w Litwie ułożysz osnowę dalszego z nim znoszenia się. Cywilnym też Gubernatorom zarazem teraz dane będą stosowne do tego rozkazy.

17mo. Oprócz przedmiotów składających cel posłania WM. Pana i połączonych z terazniejszymi okolicznościami, mozesz WM. Pan. nie zajmując się zwyczajnym porządkiem, rewizyą magistratur, iak mogącą go oddalić od istotnego celu, na osnowie ogólnej Instrukcyi danej Senatorom dla rewizyi Guberniów, żądać wszędy potrzebnych mu wiadomości stosownie do władzy i obowiązków z rzeczoney instrukcyi WM. Panu zostawionych przedsiębrać środki do przecięcia i poprawienia nadużyć i nieporządków, iakie do iego wiadomości dóysć mogą; o tych zaś, których sprostowanie będzie przechodzić granice Instrukcyi zakreślone, lub też które na szczególniejszą zasługują uwagę, mnie donosić.

18vo. Stan miast, co do dobrego w nich rządu, zwróci także iego uwagę. Nierówność ciężarów one dotykających w niektórych nawet nie odpowiada, ani możności mieszkańców, ani też funduszom ich przychodów. Urządzenia WMPana względem doskonalszego rozkładu powinności i dochodów posłużą na czas przyszły do ustanowienia lepszych prawideł tak do ukrócenia nadużyć, iako też i do zaradzenia niedostatkom.

19uo. Wiadomo, że do czasu przyłączenia tych prowincyi do Rossyi poczty były akuratne, i w należytym porządku. Późniey odmienił się ten porządek; dochodzące zaś tu wiadomości pokazują, że teraz też poczty są bardzo niedogodne dla przejeżdżających, i obywateli obciążają. Nie zapomnisz więc WMPan weyść w poznanie osnowy, na iakiej one były urządzone, i rozważyć, czyliby niemożna było i te-

raz tenże tam zaprowadzić porządek, lub też inne do lepszego onych uporządkowania uczynić rozrządzenie? Z resztą Minister wuętrznych interessów dostawi WMP. tak w tey, iako i innych wyżej pomienionych materyach wiadomości, iakie tylko dotąd względem miejscowego ich położenia tu dochodziły

Ograniczając temi punkty przedmioty posłania WMPana, do których pryncypalnie uwaga zwrócona być może, Ja przeświadczony iestem, że we wszystkich częściach, gdzie tylko pożytek służby i dobra obywateli odkryje Jemu pożyteczne widoki, nie zostawisz WMPan bez należytego roztrząśnienia, przedstawując o tym wszystkim, co tylko podług zdania WMPana do pomyślności tego kraju, i do wygod, i ulżenia onemu posłużyć może. Zyczę WMPanu wszelkiego dobra. w St Petersburgu d 26 Ianuarii 1807 r.

Na Oryginalie własną Jego Imperatorskiej Mości ręką podpisano tak.

ALEXANDER

Zgodno. Hrabia Wiktor Koczubey.

LONDYN d. 28 stycznia. Pisma rządowe dowodzą, że handel i przemysł narodu naszego nie tylko przez wojnę nie upadł, owszem wzrost bierze codzienny. W pierwszych 9 miesiącach r. 1805 z tey stolicy wysłano za granicę towarów za 4 miliony FS. w równym przeciągu czasu r. 1806 wyprowadzono ich za 4 miliony 200 t. Większy ieszcze postępek uczyniliśmy w przemyśle morskim. r. 1805 na połów ryb z Anglii wyszło statków 467, na których było ludzi 3500; w r. 1806 okrętów rybackich liczono 577 ośadzonych 4350 maytków. Wzrost znaczny wińniemy najbardziej zmarłemu Pittowi, który ziomek zachęcał do łowienia śledzi, sprowadzając znacznym kosztem ludzi umiejących one solić Hollenderskim sposobem. Ten przemysł zysk Anglikom przynosi tym większy, że od początku wojny dzisiejszey Batawowie w portach swoich zamknięci opuścili wszystko, i na targach Europejskich nie są widziani prawie.

Francuzkich korsarzów liczba pomnaża się bardzo; korzystając z długich nocy i mgły grubey, niektórzy śmiało przystępowali pod batterye zasłaniające port Plymouth, zabierając nasze i obojętne statki w znaczney liczbie; wielu ich poymały fręgaty przez Admiralicją wysłane; lecz to szkody poniesionej nie nadgradza, ani handlujących czyni na przyszłość bezpiecznemi.

WILNO d. 25 lutego. Z koncertu danego 25 marca 1806 na fundusz dostarczenia lekarstw chorym mieszkającym w Wilnie którzy nie są w możności opłacenia; było dochodu czystego rubli 1187 kop. 40 (obacz kuryera Litewskiego Nr. 38.) Od 15 kwietnia 1806, do 15 lutego 1807 korzystało z tego dobrodzieystwa 369 chorych. Koszt na lekarstwa dla nich wynosi rubli 697 kop. 93, zostaje więc rubli 489 i kop. 47. Aby utrzymać tak użyteczny zamiar, który iest iednym z dobroczynnych widoków towarzystwa przyjaciół ludzkości w tém mieście, wielu Amatorów przedsięwzięło znowu dać koncert, który ma bydz w piątek następujący 1 marca o godzinie 7 po południu w Domie Kazynowym. Afisz tegodniowy okaże rozkład koncertu w szczegółach. Przy tém ogłoszeniu Proffesor Frank dyrektor tego Instytutu znajduje porę oświadczenia publicznie swojej wdzięczności lekarzom, którzy mu w tém przedsięwzięciu pomocnymi byli, a szczególniey JPP. Doktorom Blaszczykiewiczowi, Mianowskiemu, iakoteż JPP. Kossowskiemu i Klimkiewiczowi.